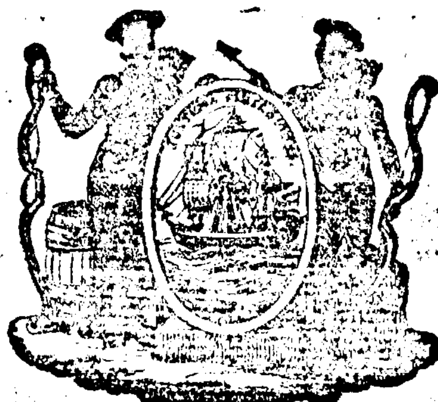
N°. 65. A°. 1839.

WOENSDAG, den 14den AUGUSTUS.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 12 Augustus 1839.*

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste aan Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal hebben gewend, met verzoek om *Brieven van Manumissie*, voor de na te meldene Slaven, als:

1°. A. V. SAELZER, voor den Slaaf *Charles*, haar in eigendom toebehoorende.

2°. R. H. en P. J. VAN HALM qq. Boedel M. J. BOON, Weduwe V. VAN HALM, voor den Slaaf *Jan*, aankomende gemelden Boedel. — En

3°. J. L. V. KARSSEBOOM qq. H. BIJLAART en Huisvrouw D. M. DE GRAAF, voor de Slavinnen *Simica* en *Silvia*, aankomende den Boedel Wed. G. A. D. DE GRAAF geboren MEURS.

Zoo is het, dat Zijne Excellentie goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen al degenen, die vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretensie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen, zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Militair Bureau.

Den 8 Augustus 1839.

Door Zijne Excellentie den Schout-bij-Nacht, Gouverneur Generaal, is bij Gouvernements Order van heden, No. 21|2, vermits de terugkomst binnen de Kolonie van den Heer W. C. KENNEDY, *Lid van den Kolonialen Raad*, en het ten gevolge daarvan verleende *eervol* ontslag aan den Heer N. BOX, als tijdelijk Lid van gemelden Raad, aan den Heer N. BOX voornoemd, *eervol* ontslag verleend als President van de Commissie van Inschrijving en Vrijstelling voor- en van de Schutterij dezer stad, met bepaling dat het Presidium van voormelde Commissie voor zoo veel het nog overige gedeelte van het dienstjaar 1839 betreft, zal zijn opgedragen aan- en mitsdien worden waargenomen door het Lid van den Kolonialen Raad, den Heer W. C. KENNEDY voornoemd.

De Kapitein Adjudant,
R. H. ESSER.

GEMENGDE BERIGTEN.

In de *Notizie del Giorno*, leest men het volgende:

„Z. M. de Koning der Nederlanden, die zich steeds luisterrijk onderscheidt in het verleenen van de meeste aanmoediging aan de wetenschappen en schoone kunsten, laat, zelfs te midden der zorgen van den zwaarwigtigsten aard niet na, blijken van zijne hooge belangstelling in dezelve te geven. Hoogstdezelve heeft eene ring van groote waarde, prijkende met het cijfer van zijnen Doorluchtigen naam, gelieven ten geschenke te doen toekomen aan den graaf Mariano Alberti, ten einde denzelven het, voor hem meest vereerende bewijs te geven van de deelneming, welke Hoogstdezelve stelt in de belangrijke bearbeiding der onuitgegeven handschriften van dien vermaarden heldendichtschrijvers, die reeds alleen voor den letterkundigen roem der Italiaansche natie genoeg is. Gemeld geschenk, dat wezenlijk kostbaar is, is aan den geleerden auteur der ophelderende bijvoegselen, welke de manuscripten van Tasso vergezellen, ter hand gesteld door tusschenkomst van Z. Exc. den graaf van Liedekerke Beaufort, gevolmagtigd minister van Z. Nederlandsche M. bij den Heiligen Stoel."

De heer Dubois de Montpereux die dit jaar den grooten prijs in het vak der aardrijkskunde bij de Maatschappij ter bevordering dier wetenschap, te Parijs gevestigd, behaald heeft, bezocht onlangs eene in de oudheid reeds beroemde landstreek; die in den tegenwoordigen tijd weder een nieuw belang gekregen heeft, weshalve het niet ongepast kan zijn, eenige bijzonderheden van zijne reize en van de op dezelve verkregene resultaten nader bekend te maken. De heer Dubois de smalle kust van Cirkassie langs trekkende, ontdekte de ligging van Phanogorie en van eenige andere steden door de Cimmeriers gebouwd, welke de oevers van den Bosporus, langen tijd onder hunnen naam bekend, bewoonden. Nabij Anapa vond hij de puinhoopen weder van de stad der Sindiers en in de baaijen van Soudjouk, Kalé en van Ghelindjict die van Hieros en van Pagra; hij doorliep de landen der Zyghiers, alwaar Seylay eene volkplanting van Phociers heeft gevestigd. Dit land is door de engte van Gagra van Abkasia gescheiden, voorbij welke engte eene tweede Grieksche volkplanting gevestigd werd, waarvan Dioscurias de voornaamste stad was, welker ligging, even als die van andere plaatsen in die streken, de heer Dubois weergevonden heeft. De reiziger heeft, zuidwaarts van de monding van den Phases, bevonden dat de ligging der puinhoopen van de stad van dien naam overeenkomst met de berigten van Arrianus, Strabo en Plinius. De overblijfselen van de oude stad Aca, de hoofdstad van Colchis lang voor den Trojaanschen oorlog, werden weergevonden even als die van andere plaatsen; in de hoogste dalen van den Phases zag de reiziger de puinhoopen der kasteelen Sarapana en Scanda, die aan die zijde den toegang tot Cholsis verdedigden. Men mogt het er voor houden, dat de handel der ouden dezen weg volgde, toen er eene gemeenschap tusschen de zwarte en Kaspische Zeëen geopend werd, met behulp van de vaart op den Phasis en Cyrus, zijnde hier het punt waar deze rivieren elkander het digst naderen. In de hoogste dalen van den Cyrus gekomen, bezocht hij de stad Vardzie, waarvan de woningen in de wanden van eenen berg zijn uitgehold. In het bekken van den Araxes, ten zuiden van Erivan, zag hij de oude onderaardsche stad Harschapert en het klooster Kiehgart, in volkanischen tufsteen uitgehold; dergelijke woningen vond hij vervolgens nog in het groote bekken van den Ararat, hetzij in Georgie en Imeritie, 't welk tot het oude Colchis behoort, 't zij in de noordelijke hellingen van den Kaukasus. De heer Dubois heeft, op zijne reis van Erivan naar den berg Ararat, het klooster Etchemiadzin en de puinhoopen van Artaxarta en Tigranourte bezocht; hij heeft zoo te Erivan als te Natscheven al de overleveringen en bijdragen verzameld, die opheldering geven omtrent de verschillende tijdperken der geschiedenis van Armenie. Natchevan, door de Oosterlingen sedert langen tijd voor de stad van NOACH gehouden, bevat nog de overblijfselen van een monument, hetwelk de inwoners voor het graf van dien patriarch houden en werwaarts de christenen van allerlei gezindten in bedevaart henen trekken. Langs de zuidelijke helling van den Kaukasus heeft de heer Dubois een groot getal grafheuvels en onderaardsche gewelven gevonden, tot tijdperken behoorende waarvan alle verdere sporen verdwenen zijn. Onder de bouw-monumenten door den reiziger opgenomen, verdient opmerking de patriachale kerk van Pitzounda in Abkhasie, de voorgevel en de verdere architectonische gedeelten van de hoofdkerk van Kouthais, in Imeritie, en het vermaarde klooster van Etchemitnadzin. In heracleotisch Chersonesie, op het zuidelijk uiteinde van de Krim, vond hij de plaats van den tempel van Iphigenia, van de Heilige Kaap, van Kaap Parthenium, van de haven en stad Ctenos, door Strabo aangehaald, in de rotsen der omstreken uitgeholde gewelven, en voorts overblijfselen van den wal van zestig stadien lengte, die tusschen de steden Ctenos en Palakium liep, om den toegang tot dezen landtong, waar later de steden Cherson en Sebastopol gebouwd werden, te sluiten en te verdedigen.

Dezer dagen werd in openbare veiling de pendule verkocht, die zich in de kamer bevond waar Lodewijk XVI in den Tempel gevangen werd gehouden. Dezelve werd voor den prijs van 300 fr. ingesteld, en voor 2,300 fr. aan een Engelschman toegewezen.

REGTSZAKEN.

A°. 1836. N°. 480.

In Naam des Konings!

VONNIS.

In zake van

A, Administrateur van plantaadjen, en als zoodanig over dit jaar behoorlijk gepatenteerd, blijkens acte van patent enz., en de welke door het overlijden van T is generale gemagtigde van het huis van negotie, canteerende onder de firma van X & C°. te Amsterdam, en zulks blijkens hunne procuratie den 26 Augustus 1834, ten overstaan van den notaris H en getuigen, aldaar gepasseerd; Eischer, [illegible] ter eenre,

Op ende Jegens

B Y, zoo voor zich privé, als in qualiteit van gemagtigde van zijnen broeder C Y, en zijne zuster D Y, zijnde erfgenamen van wijlen hunnen vader J Y, en als zoodanig eigenaren van de plantaadjen W & Z; Gedaagde, [illegible] ter andere zijde.

De Commissie uit het Geregtshof te Suriname tot de Kleine Zaken.

Gehoord partijen in hunne belangen.

Gezien de stukken aan zijde der partijen overgelegd, door den Adjunct-Griffier geparafeerd:

Overwegende, dat door den eischer tegen den gedaagde is geinstitueerd eene actie, ten einde hij gedaagde, bij vonnis dezer Commissie worde veroordeeld om alle hinder, turbatie en empechement door hem gedaagde aangedaan aan den eischer, als in zijne bovengemelde qualiteit, krachtens zekere conventie tusschen voornoemd huis van negotie van X & C°. en den gedaagde bestaande, met het beheer belast der voormelde plantaadjen, kost- en schade-loos aftedoen, met interdictie van gelijke meer te doen; voorts om den eischer bij hetzelve vonnis te zien stijven en sterken in het rustig en vredig medebeheer van de voormelde plantaadjen, tegen het genot eener provisie van 2½ pCt. van de producten derzelve, tot tijd en wijlen dat bovengenoemde conventie zal opgehouden hebben te bestaan; met last op den gedaagde om zulks te gehengen en te gedoogen; en dat wijders de gedaagde worde veroordeeld om aan den eischer te vergoeden al de ten gevolge van des gedaagden turbatie en stoornis bij den eischer geleden en nog te lijden, kosten, schaden en interessen.

Overwegende, dat bij acte, tusschen nu wijlen T, in qualiteit als generale gemagtigde hier te Lande van het huis van negotie van de wed. L. en Zoon te Amsterdam *ter eenre*, en den gedaagde, destijds in qualiteit als executeur van het testament en beheerder der nalatenschap van zijnen vader J Y *ter andere zijde*, den 26 April 1834, ten overstaan van den gezworen klerk R en getuigen gepasseerd, *letterlijk* het volgende voorkomt:

» Dat nu wijlen de Heer J Y, op den 2 April » van het jaar 1830 te Amsterdam heeft aangegaan » en geteekend zekere overeenkomst, waarbij hij » verklaarde te hebben verkocht aan de weduwe L » en Zoon te Amsterdam, die daarbij verklaarden ge» kocht te hebben, zoodanige 41 stuks slaven, als hem » J Y in privé en in vollen en onbelasten eigendom » toebehoorden en zich in deze Kolonie bevindende » waren, ingevolge de rekening hem door zijne ge» magtigden in gezegde Kolonie, over den jare 1828 » gedaan, als, 23 mannen, 8 vrouwen, 4 jongens » en 6 meisjes, en volgens het extract uit de slaven» registers dezer Kolonie, op den 25 Januarij van » dat zelfde jaar afgegeven.

» Dat echter deze verkoop en koop niet anders » was aangegaan, dan onder beding van de magt » van weder inkoop, welke de Heer J Y zich en » zijnen erfgenamen gedurende den tijd van drie ja» ren reserveerde, en zulks door uitbetaling van den » koopschat derzelve slaven, tot een beloop van » *f 27000* Ned. Courant, zonder eenige korting, » zoo dat reeds op den 2 April van het afgeloopen jaar » 1833, de voorschreven termijn, binnen welken » de herkoop zoude moeten hebben plaats gehad, » zou zijn geëxpireerd geweest.

» Dat op den zelfden 2 April van het jaar 1830, de » wed. L en Zoon, bij behoorlijk huur contract aan » den Heer J Y dezelfde 41 slaven had verhuurd voor » den tijd van 3 achtereenvolgende jaren, op al » zulke condities als bij het huur-contract breeder » zijn omschreven.

» Dat echter bij nadere overeenkomst tusschen de » gemagtigden van de wed. L en Zoon te Amster» dam en den Heer J Y aangegaan, die termijn nog » voor een jaar is geprolongeerd geworden, zoodat » de Heer J Y nog tot op den 2 April des jaars 1834, » de faculteit zou hebben, de voormelde 41 slaven, » voor den daarvoor bedongen prijs van *f 27000* te» rug te koopen, alsmede nog gedurende een jaar, » dezelve slaven in huur zoude blijven behouden.

» Dat intusschen de Heer Comparant *qq* ter andere » zijde, zich buiten staat gevoelende, om voor het » oogenblik van de faculteit van weder inkoop ge» bruik te maken, zich heeft gewend tot den Heer » Comparant *qq* ter eenre, met verzoek dat de ter» mijn alsnog voor een jaar mogt worden geprolon» geerd; alsmede dat dezelve slaven hem nog voor » den tijd van een jaar mogten worden verhuurd; aan » welk verlangen door den Heer Comparant *qq* ter » eenre is worden toegegeven.

» En verklaarde dienvolgens de Heer Comparant » *qq* ter eenre, in zijne in den hoofde dezes ver» melde qualiteit, aan den Heer Comparant ter an» dere zijde, mede in deszelfs vroeger gemelde be» trekking, de faculteit te verleenen, om alsnog » gedurende een jaar, te rekenen van den 1 April » dezes jaars, de slaven met namen enz., ingevolge » de bepalingen van het huur-contract voormeld, ten » name en als het eigendom van de wed. L en Zoon » in de slaven-registers dezer Kolonie bekend staan» de, zoo als dezelve slaven thans ten gevolge van » het sterven van sommigen der vroeger verkochte, » en het suppleren derzelve door den Heer Compa» rant *qq* ter andere zijde, blijkens extract uit dezel» ve registers aldaar geregistreerd enz., te kunnen » terugkoopen voor de som van *f 27000* N. Ct., con» form de acte overeenkomst van den 2 April 1830, » hierboven gementioneerd, echter niet anders dan » onder deze speciale conditie, dat de Heer Compa» rant *qq* ter andere zijde, den Heer Comparant *qq* » ter eenre zal doen continueren in het mede beheer » der plantaadjen W en Z, den Boedel J Y aanko» mende, tegen het genot eener provisie van 2½ pCt. » over de producten dezelve, en te gedurende tot dat » bovengemelde termijn zal zijn geëxpireerd, zijnde » opgemelde transactie destijds tusschen de weduwe » L en Zoon en des Comparants vader, niet anders » gesloten, dan onder de expresse voorwaarde, dat » de Comparant *qq* ter eenre, in de mede administra» tie der Plantaadjen aan dezen Boedel behoorende » en zoo even gemeld, zoude verblijven tot dat de » termijn van herkoop zoude zijn geëxpireerd en aan » de weduwe L en Zoon de koopprijs zoude zijn te» rug betaald, en aan den geheelen inhoud der over» eenkomst zoude zijn voldaan.

» Dienvolgens verklaart de Heer Comparant *qq* ter » andere zijde, den Heer Comparant *qq* ter eenre, » te stellen of te doen continueren in de mede admi» nistratie der voorm. Plantaadjen, behoorende tot » de nalatenschap van den Heer J Y voor» noemd; verleenende aan ZijnEd. zoodanigen last, » magt en gezag, als aan administrateuren van plan» taadjen eenigzins kan en vermag te worden ge» geven, en onder belofte van ZEd. administrateurs » provisie te doen genieten à 2½ pCt. van al de pro» ducten derzelve effecten, te rekenen van den » 1 dezer maand April, tot de terugkooping der voor» melde slaven toe; verklarende voorts de Heer Com» parant *qq* ter eenre in huur te geven aan den Heer » Comparant *qq* ter andere zijde, die verklaarde in » huur aan- en over-tenemen, de dikwijls genoemde » Slaven, zoo even genomineerd, voor den tijd van » een jaar, ingegaan op den 1 April dezes jaars en » te geduren tot op den 1 April 1835, en zulks voor » eene som van *f 3620* Ned. Courant, en op dezelfde » voorwaarden als vermeld staan, bij het huur-con» tract van den 1 April van het jaar 1830, voor den » notaris N en zijnen ambtgenoot te Amsterdam ge» passeerd. Zullende de kosten dezer acte, met al » derzelver gevolgen en aankleven, door den Heer » Comparant *qq* ter andere zijde, voor 't geheel wor» den gedragen."

Overwegende dat bij nadere acte, onderhands, in dato 30 April 1836 tusschen T, in qualiteit als generale gemagtigde van 't Huis van Negotie te Amsterdam, canteerende onder den naam en firma van R & C°., hetwelk is gesurrogeerd in al de regten van het huis van negotie, vroeger gecanteerd hebbende ten name van de wed. L en Zoon, ter eenre, en den gedaagde privé en qq., zoodanig als hij ten deze is geroepen, ter andere zijde, na voorafgaande vermelding dat hij gedaagde zich alsnog tot den terugkoop der bedoelde slaven buiten staat had bevonden, onder meerdere is overeengekomen en wel bij het 1e. art.: » De ondergeteekende ter andere zijde, » verpligt zich om voor of op den 3 April van het jaar » 1837, van den ondergeteekende ter eenre te zul» len terugkoopen, de bij vermelde acte van den » 26 April 1834 gespecificeerde slaven, met der» zelver vermeerderingen en verminderingen, zoo» danig dezelve zich alsdan zullen bevinden, en dat » wel voor eene som van *f 27000* Ned. Courant, zon» der eenige korting" en bij het derde artikel » de » ondergeteekende ter andere zijde, verbindt zich » bovendien tot de stipte nakoming van al de voor» waarden, op welke hem bij de dikwijls vermelde » acten van 26 April 1834 en 30 April 1835 de facul» teit van weder inkoop was gegeven, en wel bij» zonder om den ondergeteekende ter eenre te laten » in de rustige en vredige mede-administratie der » plantaadjen W en Z, tegen genot van zoodanige » administrateurs-provisie als bij voormelde acte » is bepaald.

» En verklaarde voorts de ondergeteekende ter » eenre, dezelfde slaven te verhuren aan den onder» geteekende ter andere zijde, die verklaarde dezel» ve in huur te nemen voor den tijd van een jaar, inge» gaan den 2 April dezes jaars 1836 en eindigende » den 3 April 1837, en zulks voor eene som van » *f 3620*, mede zonder eenige korting, en voorts » onder dezelfde voorwaarden, als bij meergem. acte » van 26 April 1834 ten dezen opzigte zijn bepaald."

Overwegende dat de zijdens den gedaagde geproponeerde exceptie van incompetentie, uithoofde de eischer, niet ten minste een jaar, zou zijn geweest in het bezit van de mede-administratie van des gedaagden plantaadjen, en dit bezit, al plaats gehad hebbende, bovendien ook aan opzegging zou zijn onderworpen geweest, geenszins aannemelijk is, alzoo, wanneer beide omstandigheden ook al juist waren, dan wel is waar, ingevolge art. 34 van het reglement voor de Regtbank van Kleine Zaken, de eischer in zijne aanspraak ten deze, niet ontvankelijk, doch de Commissie in alle gevalle, de competente Autoriteit zoude zijn, om over dezelve en wel ten principale, te oordeelen.

Overwegende, dat hoewel een gemagtigde in 't algemeen, als zoodanig, in eenen juridieken zin, niet kan gezegd worden te bezitten, zulks evenwel eenige uitzondering lijdt voor *Administrateuren van plantaadjen*, wanneer dezen ten laste der eigenaren, uithoofde der administratie, vorderingen mogten hebben, en zulks op grond der stellige wetsbepaling daaromtrent, bij Koninklijk besluit van den 17 Junij 1816, alhier afgekondigd bij Publicatie van den 24 October 1816 (G. B. van dat jaar N°. 10.)

Overwegende echter dat het bezit der mede administratie, ten deze in geschil, zich in allen gevalle niet grondt op eenige eigenmagtig herroepelijke volmagt, door eenen eigenaar op zijnen gemagtigde uitgebragt, maar op een stellig contract tusschen den vertegenwoordiger van R & C°., in der tijd, en den gedaagde aangegaan, waarbij uitdrukkelijk bedongen is, dat de gemagtigde van R & C°., in het rustig en vredig mede beheer van des gedaagden genoemde plantaadjen zijn en continueren zou, tot dat hij gedaagde aan zijne verpligting, tot terugkoop der daarbij vermelde slaven, zou hebben voldaan.

Overwegende dat dit beding, hoezeer naar de letter, op zich zelven reeds allezins afdoende, echter naar den zin, ook duidelijk ten doel is hebbende, met de aan den gemagtigde van R & C°. toegekende en werkelijk gegeven mede-administratie, hun eenen waarborg of pand te geven voor het behoorlijk beheer van des gedaagden plantaadjen, en aldus voor deszelfs vermogen tot nakoming zijner verpligting om de bedoelde slaven terug te koopen, terwijl naar de voorschriften des regts, hij die een pand aanneemt, ofschoon daardoor geen eigenlijk bezitter er van wordende, nogtans deszelfs bezit heeft.

Overwegende, dat uit de aangehaalde acte dd. 26 April 1834 duidelijk blijkt, dat de toenmalige gemagtigde van R & C°., destijds reeds in de mede administratie van des gedaagden voormelde plantaadjen is geweest en gecontinueerd, en het bezit daarvan, laatstelijk bij de tusschen denzelven gemagtigden en den gedaagde, op den 30 April 1836 aangegane onderhandsche conventie, zonder eenige intusschen plaats gehad hebbende interruptie, weder is gecontinueerd.

Overwegende, dat ook door het overlijden van T, den gemagtigde van R & C°., voorgevallen in Augustus 1836, deze mede-administratie geenszins is geinterrumpeerd, alzoo onmiddellijk, ingevolge behoorlijke volmagt, in deszelfs plaats als gemagtigde van R & C°. is opgetreden A, de eischer, en deze dus, in de eenmaal bij hunnen vorigen gemagtigde bezeten mede-administratie van des gedaagden voormelde plantaadjen, stilzwijgend is gecontinueerd, om daarin, hetzij zelf, hetzij vervangen door zoodanigen anderen gemagtigde, als R & C°. nader mogten goedvinden in zijne plaats te benoemen, onherroepelijk te blijven continueren, tot tijd en wijle de gedaagde, de door hem aan R & C°. verkochte slaven, met al derzelver vermeerdering of vermindering, zal hebben teruggekocht.

REGTDOENDE.

Rejecteert de geproponeerde exceptie van incompetentie. Veroordeelt den gedaagde privé en *qq* in zijne bovengemelde qualiteit, om alle hinder, turbatie en empechement, door hem, den eischer *qq* aangedaan in het mede beheer der plantaadjen W en Z, aankomende den boedel J Y, kost- en schade-loos aftedoen, met interdictie van gelijke meer te doen: — Stijft en sterkt den eischer voorts, in het vredig mede beheer der voormelde plantaadjen, tegen het genot van 2½ pCt. van de producten derzelve, tot tijd en wijle dat bovengenoemde conventie zal opgehouden hebben te bestaan; met last op den gedaagde privé en *qq* om zulks te gehengen en te gedoogen; voorts aan den eischer *qq* te vergoeden alle kosten, schaden en interessen, ten gevolge van des gedaagden stoornis en turbatie, bij den eischer *qq* gehad en geleden en nog verder te hebben te lijden; met condemnatie verders van den gedaagde privé en *qq* in de kosten ten deze gevallen bedragende, enz.

Aldus gedaan en gewezen te Paramaribo, bij de Heeren Mr. C. A. MARCHANT, President, E. VAN EMDEN, en A. VAN MEERTEN, Leden der Commissie, den 5 December 1836 en gepronuntieerd den 9 daaraanvolgende.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & C°.